

D66

democraten

Enschede

Verder Kijken

Verkiezingsprogramma D66 Enschede 2006-2010

1

D66 ENSCHEDE INVESTEREN IN DE TOEKOMST

De politieke stijl van D66 Enschede

D66 staat voor een democratische samenleving waarin iedereen zichzelf kan ontwikkelen en gelijkwaardig wordt behandeld. Wij waarderen de variatie die ontstaat doordat mensen van verschillende culturele achtergrond, overtuiging en huidskleur samen de stad maken. Enschede is een stad met mogelijkheden waar het goed leven, werken en ondernemen is.

D66 is liberaal waar het kan en sociaal waar het moet. Dat betekent dat wij mensen de vrijheid geven om zelf keuzes te maken. Bij deze vrijheid hoort ook verantwoordelijkheid. Bijvoorbeeld de verantwoordelijkheid om kwetsbare groepen in de samenleving te ondersteunen en de taak om ons leefmilieu te beschermen. Wij kijken daarbij niet alleen naar de problemen van vandaag en morgen, maar richten ons op duurzame ontwikkeling van de stad en haar inwoners. Dit programma geeft in een aantal artikelen uit de Euregionale Courant aan hoe Enschede er in onze ogen in 2032 uit zou kunnen zien.

Regels en rapporten worden niet gemaakt om ambtenaren aan het werk te houden, maar in het belang van u als inwoner van Enschede. Daarom is voor D66 Enschede de belangrijkste vraag bij politieke voorstellen of beleidsstukken: "Wat hebben de inwoners van Enschede hier aan?" Vervolgens toetsen we op zorgvuldigheid. "Zijn belanghebbenden bij de besluitvorming betrokken geweest en wat is er met hun inbreng gedaan?" Tot slot kijken we naar haalbaarheid en duurzaamheid. Oplossingen moeten uitvoerbaar, toekomstbestendig en meetbaar zijn.

Verder Kijken

De titel van dit programma "Verder Kijken" is gekozen omdat wij een aantal ontwikkelingen zien die nog jarenlang de politieke en maatschappelijke agenda zullen bepalen, zoals:

Verder Kijken naar duurzaam ruimtegebruik

D66 Enschede pleit voor een ruilverkavelingsplan van het bebouwde gebied op regionaal niveau om op die manier de kwaliteit van de stad te verbeteren en te voorkomen dat het buitengebied steeds verder wordt bedreigd door de oprukkende stad.

Kijk verder op bladzijde 9.

Verder Kijken naar scholing

D66 verwacht dat scholen een steeds grotere rol gaan spelen in de wijk en zich gaan ontwikkelen tot 'open scholen'. Onderwijs, welzijn, sport, cultuur en dagopvang komen daar bij elkaar. Die activiteiten kunnen beter op elkaar aansluiten. De open school wordt een centrale ontmoetingsplaats voor mensen, waar het kind voorop staat.

Kijk verder op bladzijde 6.

Verder Kijken naar werk en inkomen

Een belangrijke opgave voor de stad is de verbetering van de arbeidsparticipatie en de werkgelegenheid. D66 Enschede wil daarom voor bepaalde sectoren in de regio Twente als proef dat dispensatie wordt verleend voor landelijke CAO-afspraken. Sociale basisrechten voor mensen moeten worden behouden, maar het moet werkgevers en werknemers de ruimte bieden om arbeidsvoorwaarden te regelen die beter passen bij de regio, de sector en de specifieke situatie van het bedrijf of instelling.

Kijk verder op bladzijde 13.

De speerpunten van D66 Enschede

In dit programma kijken we verder naar wat we in de periode 2006-2010 én daarna willen gaan doen. Daarbij richten wij ons als lokale afdeling van een landelijke partij nadrukkelijk op onze plaatselijke verantwoordelijkheid. Wij verwachten van de gemeente duidelijke keuzemogelijkheden en concrete doelstellingen, opgeschreven in begrijpelijke taal. Natuurlijk doen wij dat zelf in dit programma ook. Een aantal thema's zal in dit programma en in de komende raadsperiode als rode draad terugkeren:

- investeren in de toekomst van mensen
- levendige en veilige wijken
- versterken van de positie van Enschede
- een sociaal Enschede
- een groen Enschede
- evenwicht tussen economische groei, wonen en natuur
- een overheid die luistert

Euregionale Courant – 23 juni 2032

Enschede wint architectuurprijs

New York - Enschede heeft de prestigieuze Urban Architect Award 2032 gewonnen. De zojuist gekozen burgemeester Jolanda Bergsma mocht de prijs gisteren in ontvangst nemen.

Enschede kreeg de prijs van de jury bestaande uit wereldvermaarde architecten en planologen voor de zorgvuldige wijze waarop zij nieuwbouw weet in te passen in bestaande bebouwing en daarbij het groene karakter van de stad weet te behouden.

Daarnaast is de binnenstad in vergelijking tot veel andere steden goed bereikbaar dankzij de goede combinatie van openbaar vervoersverbindingen, vrijliggende fietsnetwerken en verwijzing van het autoverkeer naar ondergrondse garages.

Inhoudsopgave

D66 ENSCHEDE; INVESTEREN IN DE TOEKOMST	2
INVESTEREN IN MENSEN	5
LEVENDIGE, VEILIGE WIJKEN EN EEN LANDELIJK BUITENGEBIED	8
ENSCHEDE - EEN STAD MET POTENTIE	12
ENSCHEDE ZAL OMS EEN ZORG ZIJN	16
MENSCHEDEN	19

2

INVESTEREN IN MENSEN

Inleiding

Investeren in mensen betekent het vergroten van hun mogelijkheden nu en voor de toekomst. Dat kan door mensen goed op te leiden en ze zo betere kansen te geven op de arbeidsmarkt. Door mensen om en bij te scholen, waar dat nodig is. En door te zorgen voor werk dat aansluit bij het aanwezige arbeidsaanbod in de regio.

Scholing richt zich op alle fasen van een mensenleven en op ieder niveau. Dit is nodig om mee te kunnen komen in onze samenleving die steeds sneller verandert en internationaler wordt. Er is extra aandacht nodig voor mensen met taalachterstanden. Het beheersen van de Nederlands taal is een belangrijke voorwaarde om actief deel te kunnen nemen in de maatschappij. Daarnaast wil D66 Enschede sterk inzetten op meertaligheid.

Onderwijs krijgt een steeds centralere rol in het leven van kinderen en hun ouders. Omdat ouders steeds vaker allebei werken, neemt de school taken van hen over. Leerkrachten zijn er echter in de eerste plaats om onderwijs te geven. Opvoeding blijft de verantwoordelijkheid van ouders. D66 vindt het belangrijk dat ouders actief worden betrokken bij het beleid en de activiteiten op scholen: in de ouderraad, bij huiswerkbegeleiding, bij overblijf- en verkeersveiligheidstaken.

Onze doelstelling is dat iedereen, die daartoe in staat is, een opleiding volgt of werkt. Wij willen voorkomen dat mensen langdurig blijven zitten in een uitkeringssituatie zonder toekomstperspectief. Werkloosheid moet actief worden bestreden. Wij verwachten van bijstandgerechtigden dat zij actief blijven om de stap naar betaald werk makkelijker te maken. Bovendien mag de samenleving van uitkeringsgerechtigden een tegenprestatie verwachten in de vorm van maatschappelijk waardevol werk.

Het is belangrijk dat de werkgelegenheid aansluit bij wat mensen kunnen. In Enschede wonen naar verhouding veel lager-opgeleiden. Relatief eenvoudig werk verdwijnt in bepaalde sectoren steeds meer naar het buitenland. Daarom is (bij)scholing van mensen nodig. Om de positie van Enschede op lange termijn te verbeteren wil D66 Enschede meer hoger-opgeleiden van bijvoorbeeld de Universiteit Twente, de Saxion Hogeschool en de AKI aan de regio binden.

Programmapunten

- D66 Enschede wil dat de 'brede scholen' worden uitgebreid naar 'open scholen'. In elk stadsdeel komt minimaal één open school waar onderwijs, welzijnswerk, spelen, sport, kunst en cultuur samen komen. Lichamelijke opvoeding en schoolzwemmen wordt weer ingevoerd en leerlingen krijgen een cultuurmenu aangeboden. Voor, tijdens en na schooltijd kunnen niet alleen kinderen op de open school terecht, maar ook hun ouders en andere wijkbewoners. Naast kinderopvang en naschoolse opvang biedt de open school mogelijkheden voor bijvoorbeeld taalcursussen, computerles, sport en cultuur. Om dit mogelijk te maken is een betere afstemming tussen het onderwijs, wijkwelzijn en andere betrokken instanties nodig. De faciliteiten van het gebouw worden zo beter gebruikt en de school wordt het kloppend hart van de wijk.

- Het beroepsonderwijs moet beter aansluiten bij de talenten van de leerlingen en de behoeften vanuit het bedrijfsleven. Daarvoor zijn bijvoorbeeld voldoende stageplaatsen en leer/werktrajecten nodig. De gemeente Enschede geeft hierbij zelf het voorbeeld door ruimte te bieden aan afstudeerders/stagiars van de UT, Saxion, AKI, ROC en VMBO, met speciale aandacht voor moeilijke plaatsbare groepen. Jaarlijks worden tenminste twee prominente gemeentelijke projecten ingevuld met een afstudeerproject, dat wordt ingezet in stadspromotie. D66 wil met name ondernemers uit het midden- en kleinbedrijf, leerlingen en docenten bij elkaar te brengen. Vanuit de gemeente wordt het gebruik van bestaande (online) database voor koppeling van vraag en aanbod van stageplaatsen gestimuleerd en waar nodig worden nieuwe opgezet.
- Jeugdwerkloosheid wordt bestreden door werkloze jongeren tot 27 jaar in plaats van een uitkering, een opleidingsplek aan te bieden, waar mogelijk in samenwerking met het bedrijfsleven. D66 Enschede wil dat oudere werklozen mee blijven doen door maatschappelijke taken te vervullen. Om vrijwilligerswerk te stimuleren, krijgt men een onkostenvergoeding die niet gekort wordt op de uitkering. Om de armoedeval te voorkomen, blijven mensen tot aan het minimumloon recht houden op kwijtscheldingsregelingen.
- Persoonlijke aandacht motiveert mensen en kan voorkomen dat leerlingen zonder diploma de school verlaten. Daarom wil D66 onderwijs in kleinere klassen als tegenhanger van de steeds groter wordende schoolorganisatie. De leerling of student staat centraal en niet de bureaucratie. Een goed voorbeeld in Enschede is de Scholingsboulevard. D66 vindt het belangrijk dat daarmee niet alleen een nieuw gebouw wordt neergezet, maar een nieuw onderwijsconcept dat veel flexibeler is en dat aansluit bij de behoeften van leerlingen. Wij willen dat in een evaluatie wordt bekeken of het concept inderdaad effect heeft op de schoolprestaties en toepasbaar is voor andere onderwijsvormen dan het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs.
- D66 Enschede wil – in samenwerking met kennisinstellingen zoals UT, Saxion en AKI – kennismakelaars inzetten, die zorgen dat de aanwezige kennis van deze instellingen beschikbaar komt voor het bedrijfsleven. Zij zoeken actief naar vragen in het bedrijfsleven en koppelen die aan bestaande en/of nieuwe kennis in de kennisinstellingen.
- D66 Enschede pleit voor een wethouder “studentenzaken” om het beleid rond studenten en onderwijs beter op elkaar af te stemmen. Studenten kunnen een belangrijke rol spelen bij de promotie van de stad, bij de uitvoering van gemeentelijke onderzoeken en bij de organisatie van evenementen in de stad. Op die manier krijgt de slogan “Enschede studentenstad” echt betekenis voor alle inwoners.
- Scholen spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van kinderen. Daaronder valt ook het bijbrengen van respect voor elkaar en rekening houden met hoe we met elkaar omgaan in Nederland. De samenstelling van onze bevolking en de daarbij horende cultuurverschillen vragen extra aandacht in het onderwijs. Dit kan worden ingevuld via het vak maatschappijleer en het actief betrekken van voorbeeldfiguren uit de praktijk bij de lessen op school.

3

LEVENDIGE, VEILIGE WIJKEN EN
EEN LANDELIJK BUITENDGEBIED

Inleiding

Water, groen, landschap, cultuur, bedrijven, scholen, woonwijken, speelplaatsen, allemaal moeten ze een plaats krijgen in en rond Enschede. Natuur en groen dragen bij aan het gevoel van welzijn van mensen. Gelukkig kent Enschede veel parken en wandelroutes, waardoor het groen van het buitengebied tot diep in de stad en wijken doordringt. Dat willen we zo houden, zodat we niet in de toekomst met de auto naar het groen moeten rijden.

Enschede is omringd door een buitengebied met karakteristiek landschap. Het omvat mooie natuurgebieden, landgoederen en eeuwenoude boerenerven. Het omringende buitengebied biedt ontspanning en natuurbeleving aan bezoekers uit de stad en van elders. Daarmee levert het aanzienlijke bijdragen aan de lichamelijke en geestelijke gezondheid.

Het buitengebied wordt bedreigd door doorsnijdende wegen, nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen. Dit leidt tot versnippering van het buitengebied, terwijl bestaande woonwijken en bedrijventerreinen ten prooi vallen aan leegstand en verloedering. Met de misleidende term "Gast in het landschap" wordt individueel wonen in het groen verkocht, maar in de praktijk ontstaan ruim opgezette woonwijken, waar het groen te gast is in de stad. In plaats van groene gebieden op te offeren voor nieuwe bedrijventerreinen willen wij verouderde industriegebieden opnieuw inrichten. Door steeds nieuwe bedrijventerreinen aan te leggen, belasten wij onze kinderen en kleinkinderen met een onaanvaardbare erfenis.

Euregionale Courant – 12 maart 2032

Lonneker Land nu regionaal park

Enschede – Gisteren doopte Prinses Amalia officieel Het Lonneker Land om tot regionaal natuurpark. "Het park is een parel van Overijssel in de Tuin van Nederland, die we moeten koesteren" aldus de prinses.

Oude landingsbanen en monumentale gebouwen herinneren nog aan het vliegveld dat in juni 2013 na het tweede faillissement haar deuren sloot. Toenmalig D66 Minister van Milieu en Natuur Van der Ham stelde geld ter beschikking waarmee het laatste stukje bebouwde grond kon worden teruggegeven aan de natuur. Uit een Europees fonds voor behoud van groen rond stedelijke gebieden kreeg de Netwerkstad Twente extra geld voor de inrichting. Nu heeft het gebied status als nationale waarde en is het een voorbeeld als het gaat om natuurbeheer- en behoud.

In een levendige en veilige wijk is het prettig wonen, werken en ontspannen. Helaas is in delen van de stad sprake van verloedering, leegstand en geweld. Mensen durven hun kinderen niet meer op straat te laten spelen, vermijden plekken en verliezen hun vertrouwen in overheid en de medemens. D66 neemt die gevoelens van onveiligheid serieus. We willen oude woonwijken opknappen en nieuwe wijken zo opzetten dat er ruimte is voor groen en dat kinderen er kunnen spelen.

Er moeten genoeg woningen zijn voor mensen met verschillende inkomens. Woningcorporaties hebben de plicht om goedkopere huurwoningen beschikbaar te hebben voor mensen die daar op aangewezen zijn. D66 Enschede wil de doorstroming verbeteren door meer variatie op de woningmarkt. De komende jaren is extra aandacht nodig voor de bouw van zorgwoningen, zodat mensen in hun eigen wijk kunnen blijven wonen. D66 Enschede ondersteunt projecten gericht op ontwikkeling van duurzame energie – zoals zonne- en windenergie – en milieuvriendelijke nieuwbouw.

Programmapunten

- D66 Enschede wil duurzaam ruimtegebruik en pleit daarom voor een ruilverkavelingplan om verschillende woon- en werkfuncties opnieuw over de stad te verdelen. Bestaande bedrijventerreinen moeten worden opgeknapt en opnieuw ingericht naar de wensen van deze tijd, voordat we weer nieuwe aanleggen voor leegstand. Aanleg en uitgifte van bedrijventerreinen worden regionaal afgestemd, inclusief Gronau. Een stadsdeelmanager bedrijventerreinen krijgt de taak om te zorgen voor gezamenlijke faciliteiten en de veiligheid op bedrijventerreinen en gaat samen met stadsdelen een ruilverkavelingplan voor de stad maken en uitvoeren, onder verantwoordelijkheid van de Wethouder van Ruimtelijke Ordening.
- De versnippering van het landschap wordt tegengegaan door uitgebreide gebieden van waardevol landschap, verrijkt met natuurgebieden, te erkennen als regionaal park. Voor Enschede gaat het om de gebieden Lonneker Land (het gebied tussen Enschede, Hengelo, Oldenzaal en Losser), de Hoge Boekel, Tweekelo en de landgoederen ten zuiden van Enschede. De boeren die er wonen, kunnen een extra inkomen verwerven door bij te dragen aan het onderhoud van het landschap met groene diensten.
- Veel mensen ergeren zich aan rommel op straat, verkeerd geparkeerde auto's en honden die loslopen en overal hun behoefte doen. D66 Enschede pleit voor een lik op stuk beleid op deze punten. Bewoners spelen zelf ook een grote rol bij de bestrijding daarvan, door elkaar op de eigen verantwoordelijkheid te wijzen. D66 Enschede wil het aantal stadswachten en hun bevoegdheden uitbreiden, zodat zij inzetbaar zijn bij de controle op verloedering in de wijk en het buitengebied.
- Criminaliteit, gevaarlijke verkeerssituaties, drugsoverlast, jeugdbendes, huiselijk geweld, fietsendiefstal, et cetera, zijn zaken die het gevoel van veiligheid ernstig aantasten. Bewoners, horeca, ondernemers, politie en gemeente maken gezamenlijk veiligheidsplannen, die moet leiden tot een verdere vermindering van de overlast en een veiliger verblijfsklimaat in de stad. Indien nodig krijgt de politie meer mogelijkheden om op te treden. Bijvoorbeeld door in bepaalde gebieden tijdelijk preventief te fouilleren.
- De (toekomstige) bewoners van een wijk moeten mee kunnen praten en beslissen over de inrichting van en activiteiten in hun wijk. In wijken dient minimaal 5% van de ruimte beschikbaar te blijven voor speelplaatsen en 20% voor openbaar groen. In dat openbare groen is ruimte voor kunst. Daarnaast is ruimte nodig voor sportvoorzieningen in de wijk. In nieuwe wijken wordt standaard breedband aangelegd.
- Om de wijken levendiger te maken streeft D66 naar meer mogelijkheden voor vestiging van bedrijven in de wijken. Het betreft hier bedrijven die geen overlast veroorzaken voor hun omgeving.
- Leegstaande ruimten boven winkels en bedrijven in het centrum worden zoveel mogelijk geschikt gemaakt voor betaalbare woningen voor bijvoorbeeld starters op de woningmarkt en studenten. Leegstaande winkels kunnen tijdelijk gebruikt worden als tentoonstellings- en expositieruimte om verslechtering van het straatbeeld tegen te gaan.

- D66 pleit voor de invoering van een "ecotaks" om het verlies van natuur in de kosten van nieuwe ontwikkelingen zoals woonwijken en bedrijventerreinen zichtbaar te maken. De opbrengst wordt geïnvesteerd in natuur en milieu. De gemeente moet in haar beleid veel meer rekening houden met de gevolgen voor het milieu. Bijvoorbeeld door bussen en dienstwagens te laten rijden op schonere brandstoffen zoals biodiesel en koolzaadolie, door groene stroom te gebruiken voor openbare verlichting en door licht, lucht en lawaaihinder scherp in de gaten te houden.
- Het huidige grondbeleid is toe aan een evaluatie. Doordat de gemeente lang grond in bezit heeft, moet de grond weer duur worden verkocht om de exploitatie sluitend te krijgen. Voorbeeld is de Usseleres waar – tegen de wens van D66 in- de bolling wordt bebouwd, terwijl een aantal jaren geleden het ministerie nog extra geld uit heeft getrokken voor verdiepte aanleg van de A35 om de es zoveel mogelijk te sparen. Als de gemeente zich beperkt tot de regierol en haar voorkeursrecht gebruikt in combinatie met beeldkwaliteitplannen, moet dat voldoende garantie bieden dat er wordt gebouwd zoals in de ruilverkavelingplannen is afgesproken.

4

ENSCHEDÉ EEN STAD MET POTENTIE

Inleiding

Enschede ontwikkelt zich tot dé centrumstad voor Twente, Oost-Nederland en het Duitse grensgebied. Een aantrekkelijke stad schept werkgelegenheid, zorgt voor ontspanning en heeft winkels met voor elk wat wils. De uitdaging is om een balans te vinden tussen economische ontwikkeling en het behoud van waardevolle natuur.

Op economisch terrein liggen de speerpunten voor D66 Enschede bij zorg en technologie, ICT, mechatronica, nanotechnologie en duurzame energie. Startende innovatieve bedrijven hebben ondersteuning en risicokapitaal nodig om door te kunnen groeien. De kenniseconomie kan daarbij niet zonder de creatieve en de maakindustrie. Werkgelegenheid in de maakindustrie sluit beter aan bij het opleidingsniveau van de grootste groep mensen in onze regio. Met name het midden- en kleinbedrijf (MKB) moet daarbij kansen krijgen en worden gestimuleerd.

(Binnen)steden gaan steeds meer op elkaar lijken. Om dat tegen te gaan, wil D66 Enschede meer inzetten op afwisseling: verschillende soorten winkels, cafés en restaurants en evenementen, kleinschalig en grootschalig. Het is belangrijk om onze stad te blijven promoten. Naar de inwoners van Enschede, maar ook regionaal, landelijk en in de Duitse grensstreek. Grote evenementen op het gebied van sport en cultuur kunnen daarbij een belangrijke rol spelen. Voor D66 Enschede ligt de grootste aantrekkingskracht van Enschede in het groene karakter, de gastvrijheid, het stadscentrum, innovatieve bedrijven en veel (culturele) activiteiten.

D66 Enschede steunt Enschede muziekstad. Het nieuw te bouwen Muziekkwartier is een belangrijke stimulans voor zowel het culturele klimaat in de stad als het gebied rond het station. Maar de culturele ontwikkeling van Enschede moet niet te eenzijdig op muziek gericht zijn. Juist een breed aanbod aan cultuur, professioneel en amateuristisch, maakt een stad aantrekkelijk.

Voor een centrumstad is een goede bereikbaarheid, zowel per trein als auto, erg belangrijk. De verbindingen vanuit de regio Twente naar Zwolle, Deventer, Nijmegen/Arnhem en Duitsland moeten worden verbeterd. Door het toenemend gebruik van de auto, zullen vaker in en rond de stad files ontstaan. Dat is niet alleen maar op te lossen door meer nieuwe wegen aan te leggen. In de toekomst zullen combinaties van vervoer nodig zijn om Enschede bereikbaar te houden. Daarom zet D66 Enschede al jaren in op openbaar vervoer en de fiets.

Programmapunten

- Twente heeft, vergeleken met andere regio's, veel lager-opgeleiden, een lage arbeidsparticipatie en een hoge werkloosheid. Een belangrijke opgave voor de stad en regio is het verbeteren van de inkomenspositie van haar inwoners en het creëren van voldoende werkgelegenheid. De economie van vandaag verandert snel en veel werk, dat past bij de grote groep mensen met een lager opleidingsniveau, verdwijnt uit Nederland. D66 Enschede wil daarom tijdelijk en als (landelijke) proef op regionaal niveau voor sectoren die belangrijk zijn voor de regio dispensatie voor landelijke CAO-afspraken vragen. Natuurlijk mogen de sociale basisrechten van werknemers, die in de loop der jaren zijn opgebouwd, niet worden aangetast. Collectieve CAO's passen alleen niet altijd meer bij de dynamiek van de economie van vandaag. Door deze dispensatie krijgen werkgevers en werknemers de kans ruimte om afspraken te maken over arbeidsvoorwaarden die beter passen bij de sector, de regio en het individuele bedrijf, wat stimulans kan zijn voor de werkgelegenheid.

- De gemeenteraad heeft gekozen voor een burgerluchthaven, zonder steun van D66 Enschede. Wij willen geen structurele (financiële) steun vanuit de overheid aan een commercieel vliegveld, geen uitbreiding van het vliegverkeer, geen oprekking van openingstijden en/of toevoeging van allerlei bebouwing rondom het vliegveld om het vliegveld in de toekomst toch rendabel te maken. Wij denken dat het geld dat daarvoor nodig is veel beter had kunnen worden besteed aan investeringen in andere vormen van werkgelegenheid en betere verbindingen met Flughafen Munster Osnabruck en Schiphol. Ongeacht of het vliegveld succesvol wordt of niet wil D66 Enschede het behoud van groen rond het vliegveld zeker stellen. D66 Enschede wil dat de gronden rond de luchthaven onderdeel worden van het Lonneker Land, bijvoorbeeld met landelijke gelden die door het kabinet zijn gereserveerd voor aankoop van natuurgebieden en het in beheer geven bij een organisatie zoals landschap Overijssel.
- D66 wil de inwoners van Enschede actiever betrekken bij kunst, cultuurvoorzieningen en sportactiviteiten. Van het budget van elk 'professioneel' georganiseerd evenement in Enschede wordt 5% (tot een maximum van 5.000 Euro) besteed aan een 'amateur' evenement op initiatief van inwoners van Enschede. Dit side-evenement moet aansluiten bij het professionele evenement.
- De bibliotheek is toe aan een grondige modernisering, zowel qua gebouw als qua inhoudelijke invulling. Nieuwe media en andere manieren om met informatie om te gaan, vragen om een eigentijdse opzet. Het huidige gebouw is niet uitnodigend en biedt onvoldoende mogelijkheden om aan die nieuwe rol vorm te geven. De bibliotheek hoort thuis op een prominente plek in een gebouw met uitstraling.
- Kunst is niet alleen een belangrijk onderdeel van welzijn en culturele ontwikkeling, maar is ook economisch interessant voor de stad. D66 wil mensen op een natuurlijke wijze in contact brengen met kunst. Dat kan door meer kunst in openbare ruimtes en door cultuurfestivals. D66 Enschede ziet een cultuurboulevard ontstaan die al begint bij een gemoderniseerde bibliotheek, langs de huidige schouwburg via het nieuw te bouwen Muziekkwartier en het huidige Rijksmuseum over de museumlaan naar het nieuwe streekmuseum De Twentse Welle. De inrichting van die straten en samenwerking tussen die instellingen biedt ongekende mogelijkheden om Enschede stevig op de kaart te zetten als "cultuurstad van het oosten".
- D66 Enschede wil verder met de samenwerking tussen Enschede, Hengelo, Almelo en Borne, zonder een nieuwe bestuurslaag, maar mét democratische controle via de gemeenteraden. Wij concentreren ons op economische samenwerking: het aantrekken van en ruimte bieden aan nieuwe bedrijven, verbetering van de bereikbaarheid van de regio en ontwikkeling van grote gemeente-overstijgende projecten. D66 Enschede wil in de toekomst Oldenzaal en Gronau bij deze samenwerking betrekken. Deze en andere regionale samenwerkingsverbanden (zoals de Regio Twente, Euregio) moeten democratischer gaan functioneren en het moet duidelijk zijn wat ze voor mensen betekenen en welke kansen ze bieden.
- D66 Enschede ziet niks in de aanleg van nieuwe rondwegen, die ons prachtige buitengebied doorsnijden en op die manier versnipperen. Voor de bereikbaarheid van Enschede-West kan veel beter worden aangesloten bij bestaande plannen van Hengelo. Aan de oostkant is een doorsteek vanaf de A1 naar de A35 een mogelijkheid in samenwerking met Gronau.

- D66 is voor het afmaken van het netwerk van busbanen en parkeerterreinen aan de invalswegen van Enschede. Bezoekers van buiten de stad kunnen daar hun auto parkeren. Om het extra aantrekkelijk te maken wil D66 Enschede gratis openbaar vervoer naar het centrum vanaf deze parkeerplaatsen. Bezoekers die toch liever in de stad parkeren worden zoveel mogelijk geleid naar (ondergrondse) parkeergarages. Overige parkeerterreinen zijn bedoeld voor kort parkeren, vergunninghouders, invaliden en inwoners van de binnenstad.
- Waar mogelijk worden drukke wegen half verdiept aangelegd. Fietsers en voetgangers kunnen deze wegen gemakkelijk oversteken via een brug, die niet te steil is voor rolstoelers en mensen die slecht ter been zijn. D66 Enschede wil de problemen rond het oversteken bij de Saxion Hogeschool op deze wijze verhelpen.
- In de buurt van het station en het nieuwe muziekwartier is een overdekte, bewaakte en gratis fietsstalling nodig. Enerzijds als service naar de mensen die met de fiets naar de binnenstad komen en anderzijds om de aanblik van het vernieuwde stationsplein te verbeteren.

Euregionale Courant – 4 juni 2032

Eerste nanobot opereert in MST

Enschede – In het MST is gisteren met succes de eerste zelfstandige operatie door een nanobot uitgevoerd. De nanobot is ontwikkeld door de Universiteit Twente in samenwerking met Health-Tech uit Hengelo.

“De nanobot wordt ingebracht via de mond” legt Ilham Boersma, chirurg bij het MST, uit. “De nanobot voert de vooraf ingeprogrammeerde opdracht uit. Wij kijken mee op een scherm, waarop we de beelden zien die de nanobot doorgeeft en kunnen corrigeren als dat nodig is.” Het succes stemt Nano Products, het Almelo-se bedrijf dat de nanobots maakt, positief. Directeur Wiersma verwacht dat binnenkort meer ziekenhuizen de nanobot zullen bestellen.

5

ENSCHEDA
ZAL ONS EEN ZORG ZIJN

Inleiding

Enschede is er voor iedereen, dus ook een zorg van iedereen. D66 Enschede wil mensen kansen bieden. Daarvoor vragen we betrokkenheid bij onze stad terug. Mensen krijgen meer eigen verantwoordelijkheid, maar solidariteit met anderen en het werken aan sociale cohesie is en blijft nodig. De integratie van nieuwe Nederlanders is nog lang niet af en lijdt onder de dreiging van terreur. Er ontstaat groepsvorming die tot toenemende spanning leidt. Door mensen in een hokje te plaatsen, worden ze gedwongen zich anders te voelen en te kiezen tussen hun verleden en hun toekomst. We moeten stoppen met het benadrukken van verschillen en juist zoeken naar overeenkomsten tussen mensen.

Welzijnswerk is voor mensen: het is dan ook vanzelfsprekend dat het welzijnswerk zijn aanbod afstemt op de behoeften van mensen. Kinderen moeten sporten en spelen, niet rondhangen en overlast bezorgen in de buurt. D66 Enschede ziet daarbij een rol weggelegd voor de eerder genoemde open scholen waar kinderen ook na schooltijd kunnen zijn. Als jongeren ontsporen en ouders de opvoedende taak niet alleen aankunnen, heeft de overheid een taak om te zorgen dat jongeren tot volwassen en verantwoorde mensen opgroeien.

Programmapunten

- Mensen die (tijdelijk) niet werken moeten zoveel mogelijk actief blijven, bijvoorbeeld door gesubsidieerd werk of vrijwilligerswerk. Van mensen met een uitkering mag worden verlangd dat ze een tegenprestatie leveren aan de maatschappij in de vorm van maatschappelijk belangrijke werkzaamheden, met name in het onderhoud van natuur, in de zorg, het welzijnswerk, bij speeltuinen, voor veiligheid, voor dierenwelzijn en in de culturele sector. Zij krijgen daarvoor een onkostenvergoeding. Het gaat D66 om de inzet van mensen binnen hun sociaal-medische situatie en capaciteiten, niet om het overvragen van mensen. Mensen die zich, gezien hun situatie en capaciteiten, onvoldoende inzetten, zullen worden gekort op hun uitkering.
- D66 Enschede wil in samenwerking met het Rijk en de Provincie een proefperiode voor reïntegratie van mensen naar werk, in sectoren die van groot belang zijn voor de regio. In deze periode van 3 maanden kunnen werkgevers mensen op proef aannemen, waarbij de werknemers hun uitkering behouden. Indien het klikt tussen werknemer en werkgever, kan de werkgever een jaar tegen 75% van de loonkosten de werknemer in dienst houden. De overige 25% wordt betaald door de gemeente. Na dat jaar komt 90% van de loonkosten ten laste van de werkgever.
- D66 is landelijk voor legalisering van softdrugs omdat het halfslachtige gedoogbeleid al lang achterhaald is. D66 Enschede vindt het onze lokale verantwoordelijkheid om toe te zien op de bewezen gezondheidsrisico's van drugsgebruik. Coffeeshops krijgen alleen een vergunning als het percentage van werkzame stoffen (THC-waarden) van verkochte softdrugs binnen de grenzen blijft. D66 Enschede wil geen coffeeshops in wijken of in de buurt van scholen.
- De Wet Maatschappelijk Ondersteuning (WMO) geeft mensen meer verantwoordelijkheid en mogelijkheden om zelf te bepalen hoe zij hun zorg willen regelen. Deze gedachte is prima. Toch vindt D66 het een illusie om te denken dat met deze wet de toenemende vraag naar zorg kan worden opgevangen. Er wordt veel verwacht van de mantelzorg door vrienden en familie. Flexibilisering van de werktijden kan er toe bijdragen dat mensen niet worden gedwongen om te kiezen tussen en werken of mantelzorg leveren aan een naaste.

- Het woud aan welzijns- en zorginstellingen vraagt om vereenvoudiging en betere bereikbaarheid. Het economische speerpunt Zorg & ICT kan hier in de praktijk benut worden. Omdat meerdere instellingen op regionaal niveau functioneren, zal een regionale opzet de dienstverlening kunnen verfijnen. Informatie aan zorgvragers speelt een cruciale rol. Centraal staat de mens die zorg nodig heeft. D66 wil één aanspreekpunt per stadsdeel, waar mensen terecht kunnen voor alle vragen rond zorg, hulpverlening en verzekeringen.
- Het doel van integratiebeleid is om mensen van verschillende achtergrond met elkaar in contact te brengen. Gezien de spanningen in de wereld is extra aandacht voor de integratie van moslims nodig. Het is ongewenst om integratiebudgetten te gebruiken voor activiteiten van minderheidsgroepen waarin geen rol is weggelegd voor ontmoeting met autochtone groepen. Voor succesvolle integratie moeten niet alleen mensen uit minderheidsgroepen moeite doen. D66 Enschede wil dat tenminste 30% van het totale budget voor integratiebeleid gericht wordt op de autochtone bevolking. Integratie is niet alleen een plicht van allochtonen, maar ook van autochtonen die verschillende culturen als waardevol opnemen en accepteren. D66 Enschede wil contact tussen mensen bevorderen door activiteiten op het gebied van kunst, cultuur en sport. De open school kan daarbij een rol spelen.
- D66 Enschede wil een vangnet voor alle mensen of groepen die om wat voor reden dan ook zijn verdrongen naar de zijlijn van onze samenleving. Zo zijn er meer plekken en meer middelen nodig om zwerfjongeren op te vangen. Dit vraagt om samenwerking tussen jeugdzorg, GGZ (Mediant) en de gemeente. Ook moeten gemeentes onderling meer samenwerken. We moeten alle maatregelen nemen om te voorkomen dat jongeren ten prooi vallen aan drugdealers, pooiers en kinderhandelaren. Voor het voorkomen van verslaving moet er één coördinatiepunt (Tactus) komen die alle initiatieven overziet.
- Kwetsbaren mensen, zoals zwervers, daklozen, verslaafden, vluchtelingen en alleenstaande minderjarige asielzoekers, hebben recht op een plek in de stad. D66 Enschede vindt dat de gemeente een zorgplicht heeft voor mensen in illegaliteit om te voorkomen dat zij ten prooi vallen aan misbruik, criminaliteit en gezondheidsrisico's.
- Ieder kind heeft recht op voedsel, kleding, onderdak en zorg. Enschede moet dit, na uitspraak van de Hoge Raad, regelen voor alle kinderen die buiten bestaande regelingen vallen, dus ook voor kinderen van uitgeprocedeerde asielzoekers en voor alleenstaande minderjarige asielzoekers (AMA's). D66 Enschede wil in de stad 'huiskamers' opzetten met internetfaciliteiten, zodat AMA's in contact kunnen komen met hun land van herkomst en erover kunnen leren. Deze huiskamers voorkomen dat kinderen in de illegaliteit verdwijnen, maar stimuleren juist dat jongeren uiteindelijk terugkeren naar het land van herkomst.
- In het licht van de vergrijzing ziet D66 op de arbeidsmarkt een belangrijke rol weggelegd voor oudere mensen: Enschede zal hen in de toekomst hard nodig hebben. Deze groep mensen moet meer kansen krijgen actief te blijven, bijvoorbeeld door (bij)scholing, door ze te benaderen om te blijven werken of ze te vragen via mentorprojecten jongere mensen in hun werk te begeleiden.
- De komst van het nieuwe asiel heeft (te) lang geduurd. De gemeente nu het asiel financieel blijven steunen, en zo haar zorgplicht voor asieliëden waarmaken. D66 Enschede wil dat de burgemeester van Enschede de titel 'beschermheer/vrouw van het dierenasiel' invult.

6

MENSCHEDIEN

Inleiding

D66 wil al jaren mensen direct invloed geven op hun eigen leefomstandigheden. Waarom mag u niet meebeslissen over zaken die u direct aangaan? En als u uw mening geeft moet de overheid ook luisteren. D66 Enschede wil een overheid die de mens voorop stelt en een gemeente die kansen biedt aan haar inwoners en ondernemers. Niet een overheid die betuttelt en alles wil vastleggen in regels. Voordat begonnen wordt met nieuw beleid moet elke ambtenaar zich afvragen "wat schieten de mensen in Enschede ermee op?"

Dankzij D66 kunt u bij deze verkiezingen stemmen in een willekeurig stembureau, maar er zijn nog veel meer manieren om de afstand tussen u en de politiek te verkleinen. Participatie kent verschillende fasen: van informeren via meedenken en meedoen tot meebeslissen. Daarop moet ook het beleid afgestemd zijn. Geen inspraak voor de vorm. Dat demotiveert betrokken bewoners juist. De volgende stap is dat u meer en eerder betrokken wordt bij het maken van beleid, doordat de gemeente vooraf naar uw mening vraagt. Dat kan met een referendum, eventueel via internet of e-mail. Ook wil D66 mensen meer mogelijkheden geven om onderwerpen op de agenda van de gemeenteraad te krijgen. En natuurlijk moet er altijd een toegankelijke manier zijn om bezwaar te maken tegen gemeentebestuur.

Programmapunten

- Er komt wekelijks een elektronische nieuwsbrief van de gemeente uit. De nieuwsbrief bestaat uit korte teksten over activiteiten, gemeentelijke vergaderingen, punten voor inspraak, besluiten over bestemmingsplannen en bouwvergunningen, subsidiemogelijkheden en diverse andere projecten die kansen bieden voor mensen. Voor meer informatie wordt met links verwezen naar de website van de gemeente: www.enschede.nl. Iedere inwoner van Enschede kan zich vrijwillig en gratis op deze nieuwsbrief abonneren én daarbij aangeven over welke stadsdelen en/of thema's hij informatie wil ontvangen. D66 Enschede ziet dit als een eigentijdse en nuttige aanvulling op de huidige gemeentelijke informatievoorziening via het weekblad 'Huis aan Huis'.
- Mensen krijgen directe inspraak bij besteding van publiek geld op het gebied van welzijn en inrichting in hun wijk, kunst, cultuur, vrije tijd en hun leefomgeving. Een groter deel van het budget van de stadsdelen komt beschikbaar voor initiatieven die vanuit de mensen en wijken zelf komen. De projecten van Buurt aan Zet hebben aangetoond dat deze behoefte er is en dat men prima in staat is om keuzes te maken voor een zinvolle besteding van dat geld.
- Voorlichting van de gemeente gebeurt in heldere en duidelijke taal. Er komen informatiezuilen van de gemeente in winkelcentra en op het station. De gemeente start een webdiscussie over de toekomst van de stad: "Enschede 2032".
- D66 Enschede is voorstander van het werken in stadsdelen, maar wil af van de huidige vergaderstructuur. Het gros van de bewoners is niet geïnteresseerd in standaardagenda's waar ze weinig invloed op kunnen uitoefenen. D66 wil meer vergaderen rond thema's die worden aangedragen door bewoners en minder over onderwerpen die door (semi-)gemeentelijke instanties naar voren worden geschoven. Uiteraard blijven deze organisaties wel ondersteunen en coördineren. Alleen het laatste deel van de vergadering is beschikbaar voor de behandeling van gemeentelijke beleidsstukken.
- De jeugd van vandaag is de gemeenteraad van morgen. Daarom wil D66 nu samen met scholen en sportverenigingen een platform opzetten van jongeren, dat minimaal twee keer per jaar bijeen komt om te praten over zaken die jeugd en jongeren aangaan.

Kandidatenlijst D66 Enschede

1 Evert Westerbeek
Technical Export Coordinator

7 Berber Lettinga
AIO – Onderzoek & Onderwijs Universiteit Twente

2 Jasper Kerkwijk
Marketeer

8 Yvonne Lemmens-Braks
Trainer / opleidingskundige

3 Eelco Eerenberg
Student Technische Informatica

9 Tjalling Palmbergen
Interim manager/ trainer financieel management

4 Mark de Roo
Communicatiekundig Ontwerper (zelfstandig)

10 Monique Voortman
Arbeidsdeskundige

5 Joost Wery
Advocaat

11 Ruud Hoemakers
Ondernemer

6 Jan van Lijf
Sociotherapeut / ANW-hoofd bij Mediant

12 Jeroen Adema
Student Duits

Meer informatie

Voor vragen over ons programma, uitnodigingen en andere zaken kunt u contact opnemen met:

Campagnecoördinator: Mark de Roo - telefoon: 06-51956312 - email: m.deroo@d66overijssel.nl

Lijsttrekker: Evert Westerbeek - telefoon: 06-16376675 - email: e.westerbeek@d66.nl

Voorzitter van het bestuur: Jan van Lijf - telefoon: 06-47488977 - e-mail: j.v.lijf@d66.nl